

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ 23 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1990	ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 142

ΝΟΜΟΙ

ΝΟΜΟΣ ΑΡΙΘ. 1903 (1)

Για την τροποποίηση διατάξεων του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας που κυρώθηκε με το Νόμο 614/1977 (ΦΕΚ 167/Α'/16.6.1977) και άλλων διατάξεων.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο 1

Το τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης δ' της παραγράφου 7 του άρθρου 5 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας τροποποιείται ως εξής:

«Για τις προσωρινές διαγραμμίσεις οδών, μπορεί να χρησιμοποιούνται ανακλαστήρες, φωτεινοί δείκτες, πλαστικοί κώνοι και οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο υλικό ή αντικείμενο, οι προδιαγραφές των οποίων καθορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 10 του παρόντος κώδικος».

Άρθρο 2

Η παράγραφος 5 του άρθρου 16 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Ο οδηγός δεν επιτρέπεται να κυκλοφορεί σε οδόστρωμα που προορίζεται για την αντίθετη προς την κατεύθυνσή του κυκλοφορία, καθώς και σε πλατείες, πεζόδρομους, πεζοδρόμια, νησίδες ασφάλειας και διαχωριστικές νησίδες ή ειδικά ερείσματα, τα οποία προορίζονται για την κυκλοφορία των πεζών, εκτός από περιπτώσεις απολύτου ανάγκης ή όταν ειδικές ρυθμίσεις το επιτρέπουν».

Άρθρο 3

α. Στο άρθρο 18 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας προστίθεται παρ. 3 ως εξής:

«3. Σε κάθε άλλη περίπτωση από τις αναφερόμενες παραπάνω στις παρ. 1 και 2, που η διέλευση αντιθέτως κινούμενων οχημάτων είναι δυσχερής ή αδύνατος, έχουν ανάλογη εφαρμογή οι διατάξεις των δύο τελευταίων περιπτώσεων της προηγούμενης παραγράφου με την προσθήκη ότι σε περίπτωση οχημάτων της αυτής κατηγορίας υποχρεούται σε οπισθοδρόμηση ο οδηγός του οχήματος που του επιτρέπουν οι κυκλοφοριακές συνθήκες».

β. Η παράγραφος 3 του άρθρου 18 λαμβάνει το αριθμό 4.

Άρθρο 4

Μετά την παράγραφο 3 του άρθρου 19 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας προστίθεται το εξής:

«Οι οδηγοί αυτοκινήτων οχημάτων, που κινούνται σε οδό με χιόνια, υποχρεούνται να τοποθετούν στους δύο τουλάχιστον κινητήριους τροχούς αντιολισθητικές αλυσίδες ή ειδικά ελαστικά ή άλλα ειδικά εγκεκριμένα συστήματα. Την ίδια υποχρέωση έχουν οι οδηγοί των ανωτέρω οχημάτων και όταν κινούνται σε οδό με παγετό, εφ' όσον ειδοποιούνται προς τούτο από ειδικές ρυθμιστικές πινακίδες ή από τις αρμόδιες αρχές».

Άρθρο 5

1. Μετά την παράγραφο 9 του άρθρου 20 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας προστίθεται παράγραφος 10, που έχει ως εξής:

«10. Ο έλεγχος της ταχύτητας των οδικών οχημάτων μπορεί να γίνεται από τις αρμόδιες αστυνομικές αρχές και με ειδικές συσκευές. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Δημόσιας Τάξης και Μεταφορών και Επικοινωνιών καθορίζονται οι τεχνικές προδιαγραφές των ειδικών αυτών συσκευών ως και κάθε άλλη λεπτομέρεια αναγκαία για την εφαρμογή της διατάξεως αυτής».

2. Οι παράγραφοι 10 και 11 του άρθρου 20 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας αριθμούνται σε 11 και 12 αντίστοιχα.

Άρθρο 6

Η παράγραφος 2 του άρθρου 26 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας τροποποιείται ως εξής:

«2. Ο οδηγός απαγορεύεται να εισέρχεται εις τον κόμβον έστω και αν οι τυχόν υπάρχοντες φωτεινοί σηματοδότες επιτρέπουν τούτο, όταν η πυκνότης της κυκλοφορίας είναι τοιαύτη, ώστε να υποχρεωθεί, ενδεχομένως, να παραμείνει επί της διασταυρώσεως».

Άρθρο 7

Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 34 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας προστίθεται περίπτωση ια', που έχει ως εξής:

«ια. Στις εισόδους και εξόδους των πεζοδρόμων, επί των πεζοδρόμων, επί νησίδων ασφαλείας ως και διαχωριστικών νησίδων, εκτός αν επιτρέπεται με ειδική σήμανση».

Άρθρο 8

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 40 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας προστίθεται περίπτωση ε', που έχει ως εξής:

«ε. Να χρησιμοποιούν ακουστικά συνδεδεμένα με φορητά ραδιόφωνα - μαγνητόφωνα ή άλλες παρεμφερείς ηχητικές συσκευές».

Άρθρο 9

Στο άρθρο 43 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας προστίθεται παράγραφος 7, που έχει ως εξής:

«7. Τυχόν εγκαταλειπόμενα για οποιονδήποτε λόγο στον τόπο του ατυχήματος οχήματα, εφ' όσον εμποδίζουν την οδική κυκλοφορία, απομακρύνονται με μέριμνα των ιδιοκτητών ή κατόχων αυτών και σε αδυναμία ή αδιαφορία αυτών από την αρμόδια αστυνομική αρχή.

Οι λεπτομέρειες καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης».

Άρθρο 10

Στο τέλος της παραγράφου 4 του άρθρου 52 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η παράβαση των διατάξεων των αποφάσεων που εκδίδονται κατά το προηγούμενο εδάφιο τιμωρείται με το πρόστιμο που προβλέπεται στην παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου για τους παραβάτες των μέτρων περιορισμού ή απαγόρευσης της κυκλοφορίας.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δημόσιας Τάξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Μεταφορών και Επικοινωνιών στους ως άνω παραβάτες μπορεί να επιβληθεί αφαίρεση της άδειας κυκλοφορίας και οδήγησης για ορισμένο χρονικό διάστημα, από δέκα ημέρες μέχρι τρεις μήνες».

Άρθρο 11

Στο τέλος της παραγράφου 9 του άρθρου 81 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Τα φορτηγά όλων των κατηγοριών, τα λεωφορεία, ως και τα ρυμουλκούμενα επιβάλλεται να φέρουν στους τροχούς του τελευταίου οπίσθιου άξονα λασπωτήρες.

Τα φορτηγά που μεταφέρουν αδρανή υλικά, υποχρεούνται να καλύπτουν το φορτίο με ειδικό κάλυμμα».

Άρθρο 12

Η παράγραφος 16 του άρθρου 81 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας αντικαθίσταται ως εξής:

«16. Τα επιβατηγά αυτοκίνητα οχήματα επιβάλλεται να είναι εφοδιασμένα με ζώνες ασφαλείας στα εμπρόσθια καθίσματα αυτών. Με απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών καθορίζονται οι προδιαγραφές των ζωνών ασφαλείας. Η χρήση των ζωνών από τους οδηγούς και τους επιβάτες που κάθονται στα εμπρόσθια καθίσματα είναι υποχρεωτική. Της υποχρεώσεως αυτής εξαιρούνται οι οδηγοί επιβατηγών αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης, όταν οδηγούν αυτά εντός της περιμετρικής τους ζώνης, οι εκγυμναστές υποψήφιων οδηγών, όταν εκπαιδεύουν υποψηφίους και τα άτομα με παθήσεις, για τις οποίες δεν ενδείκνυται η χρήση της ζώνης, όταν τούτο αποδεικνύεται από πιστοποιητικό κρατικού νοσοκομείου».

Άρθρο 13

Μετά την τελευταία παράγραφο του άρθρου 81 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας προστίθεται παράγραφος 29, που έχει ως εξής:

«29. Κατ' εξαίρεση των οριζομένων στις προηγούμενες παραγράφους 27 και 28, οι παραβάτες των διατάξεων της παραγράφου 11 του παρόντος άρθρου τιμωρούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 15 του παρόντος Κώδικα».

Άρθρο 14

Στο άρθρο 98 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Αυτός που καταλαμβάνεται από αρμόδιο όργανο να κατέχει ή να κάνει χρήση πλαστής άδειας οδήγησης οχήματος, στερείται οριστικά του δικαιώματος λήψης άδειας οδήγησης παντός οχήματος».

Άρθρο 15

Η παράγραφος 2 του άρθρου 101 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Οι οδηγοί και οι επιβάτες διτρόχων μοτοσυκλεττών και διτρόχων μοτοποδηλάτων υποχρεούνται να φορούν προστατευτικό κράνος».

Άρθρο 16

Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 108 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Από της εφαρμογής του συστήματος της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου και για όσες παραβάσεις εντάσσονται σ' αυτό (σύστημα) δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος κώδικα, οι οποίες προβλέπουν διοικητικές ποινές, ως και οι διατάξεις, δια των οποίων επιβάλλονται παρεπόμενες ποινές αφαιρέσεως της αδείας ικανότητας οδηγού υπό των δικαστηρίων, πλην ορισμένων παραβάσεων, που καθορίζονται με κοινή απόφαση των συναρμόδιων Υπουργών, για τις οποίες επιβάλλονται παράλληλα και οι διοικητικές κυρώσεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 103 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με τον Ν. 894/1979 (ΦΕΚ 89/Α'), που προβλέπουν αφαίρεση των στοιχείων κυκλοφορίας του οχήματος».

Άρθρο 17

1. Συνιστάται οκταμελής επιτροπή αναθεωρήσεως του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας αποτελούμενη από:

α) Ένα (1) δικαστικό λειτουργό ύστερα από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης ή νομικό σύμβουλο ή πάρεδρο του Ν.Σ.Κ. ύστερα από πρόταση του προέδρου αυτού.

β) Τρεις (3) δημόσιους υπαλλήλους ανά έναν από τα συναρμόδια Υπουργεία ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., Δημόσιας Τάξης και Μεταφορών και Επικοινωνιών, ύστερα από πρόταση των οικείων Υπουργών.

γ) Έναν (1) εκπρόσωπο της Ε.Λ.Π.Α.

δ) Τρεις (3) ειδικούς επιστήμονες ή ειδικούς για την οδική κυκλοφορία, οριζομένους από τον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών. Για καθένα από τα ανωτέρω μέλη ορίζονται και ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη των αυτών κατηγοριών.

Τα ως άνω μέλη της επιτροπής πρέπει να έχουν ειδικές γνώσεις και εμπειρία σε θέματα οδικής κυκλοφορίας, σημάνσεως και σηματοδοτήσεως οδών.

2. Η επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Με την αυτή απόφαση ορίζεται ο πρόεδρος και ο γραμματέας της επιτροπής, ρυθμίζεται κάθε θέμα που αφορά στην οργάνωση, τη λειτουργία και τις εργασίες αυτής και τάσσεται 4μηνη προθεσμία περατώσεως του έργου της, που μπορεί να παραταθεί το πολύ επί ίσο χρόνο εφάπαξ ή τμηματικά, ύστερα από απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών.

3. Στον πρόεδρο, τα μέλη και το γραμματέα της επιτροπής καταβάλλεται, μετά την περάτωση και παράδοση του όλου έργου, εφάπαξ αποζημίωση που βαρύνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό, οριζομένη με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Μεταφορών και Επικοινωνιών, μη ισχυούσης της διατάξεως των παρ. 1 και 2 του άρθρου 18 του Ν. 1505/1984, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 του Ν. 1810/1988.

Άρθρο 18

1. Ο οδηγός παντός οχήματος, ο οποίος διενεργεί επιβατικές μεταφορές με κόμιστρο, οι οποίες έχουν ανατεθεί σε άλλο φορέα ή πρόσωπο, σύμφωνα με τις ισχύουσες εκάστοτε διατάξεις, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών (3) μηνών και με χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων (50.000) δραχμών τουλάχιστον.

2. Οδηγός επιβατηγού αυτοκινήτου δημοσίας χρήσεως, ο οποίος εισπράττει κόμιστρο μεγαλύτερο από το επιτρεπόμενο από τις κείμενες διατάξεις ή επεμβαίνει με οποιονδήποτε τρόπο στο μηχανισμό ενδείξεως της αξίας της διαδρομής (ταξίμετρο), με σκοπό την αλλοίωση των ενδείξεων αυτού, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών (3) μηνών και με χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων (50.000) δραχμών τουλάχιστον.

3. Για τις παραβάσεις του άρθρου αυτού εφαρμόζεται η συνοπτική διαδικασία των άρθρων 417 και επόμενα του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Άρθρο 19

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από της δημοσιεύσεώς του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλλουμε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 22 Οκτωβρίου 1990

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΑΘΑΝ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΙΩΑΝ. ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΣΑΣ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ
ΙΩΑΝ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ
ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ
ΣΤ. ΜΑΝΟΣ

ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
Ν. ΓΚΕΛΕΣΤΑΘΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 23 Οκτωβρίου 1990

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΘΑΝ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ